

สรุปความรู้จากการกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

“การสอนแบบ ถาม – ตอบ (Questioning)”

วิทยากร รองศาสตราจารย์ ดร.วรพจน์ ศรีวงษ์กุล

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

1. วิธีการสอน (Teaching Method)

วิธีการสอน คือ สิ่งที่ผู้สอนดำเนินการเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ด้วยวิธีการต่างๆ วิธีการสอนที่นิยมใช้กันทั่วไป ได้แก่

- วิธีการสอนแบบบรรยาย (Lecturing Method)
- วิธีการสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง (Directed Study)
- วิธีการสอนแบบถาม-ตอบ (Questioning Method)

1.1 วิธีการสอนแบบบรรยาย (Lecturing Method)

เป็นการสอนที่บทบาทส่วนใหญ่เป็นของผู้สอน โดยผู้สอนเป็นผู้ให้เนื้อหาเพียงฝ่ายเดียว และผู้เรียนเป็นผู้ฟัง

ข้อดี

- ใช้นสอนกับนักศึกษาจำนวนมาก
- ให้เนื้อหาได้มาก เนื่องจากการให้ฝ่ายเดียว
- ควบคุมเวลาสอนได้ง่าย

ข้อจำกัด

- ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วม ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย
- ความเข้าใจในเนื้อหาไม่มีการ Feedback

1.2 วิธีการสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง (Directed Study)

เป็นวิธีการที่ผู้เรียนต้องศึกษาด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ที่มีความตั้งใจ และสนใจในเนื้อหาจริงๆ

ข้อดี

- เรียนที่ไหนและเมื่อไรก็ได้
- ระยะเวลาเรียนเท่าไรก็ได้ ขึ้นอยู่กับผู้เรียน

ข้อจำกัด

- บทเรียนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้สร้างบทเรียน
- ความสนใจในบทเรียนของตัวผู้เรียนเอง

1.3 วิธีการสอนแบบถาม-ตอบ (Questioning Method)

เป็นการสอนที่ผู้สอนต้องมีการวางแผน และเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี มีความรู้ลึกซึ้งในเนื้อหาที่สอน

ข้อดี

- นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
- มีการตรวจเช็คความเข้าใจตลอดเนื้อหา
- ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้ง

ข้อจำกัด

- ใช้ได้กับนักศึกษาจำนวนไม่มาก
- ใช้เวลาในการสอนมาก

2. การสอนแบบ ถาม – ตอบ (Questioning)

2.1 ลักษณะของคำถาม

- คำถามกว้าง ได้แก่ คำถามที่สามารถตอบได้หลายๆ คำตอบ
- คำถามแคบ ได้แก่ คำถามที่ชี้เฉพาะเพียงคำตอบเดียว
- คำถามกำกวม ได้แก่ คำถามที่ไม่สามารถตีความได้ว่าผู้ถามต้องการคำตอบแบบไหน
- คำถามไร้สาระ ได้แก่ คำถามที่ไม่มีคุณค่า คำตอบที่ได้จากคำถามประเภทนี้นำไปใช้วัดหรือประเมินผลการเรียนรู้ไม่ได้
- คำถามที่ดี/ที่เหมาะสม ได้แก่ คำถามที่ใช้วัดระดับความรู้ของผู้เรียน ลักษณะของคำถามจะสัมพันธ์กับเนื้อหาและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

2.2 ระดับความยากของคำถาม

- คำถามง่าย คำตอบจะสั้น วัดความจำ
- คำถามปานกลาง คำตอบยาว อาศัยความเข้าใจในการตีความ การเปรียบเทียบ การอธิบาย หรือบอกความสัมพันธ์

- คำถามยาก คำตอบต้องการการเรียบเรียง การจัดลำดับ การสรุปข้อโต้แย้ง เน้นให้ผู้เรียนใช้เหตุผล เป็นการส่งถ่ายความรู้ความเข้าใจทางสติปัญญา

2.3 การใช้คำถาม

- คำถามง่าย ใช้กับเด็กที่เรียนอ่อน
- คำถามปานกลาง ใช้กับเด็กที่เรียนปานกลาง
- คำถามยาก ใช้กับเด็กที่เรียนเก่ง